

σατύρας ἐζητείτο καὶ ἡ καταδίωξις τοῦ Κατσικαπῆ ἕνεκα πλαστογραφίας.

Καλεδών.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Ἔχομεν τὸ μέγα ἄκουσμα τὸν Ἀχιλλέα Παράσχον ἀπαγγέλλοντα ποιήματα ἐν τῷ αἰθουσάρῳ τοῦ Παρνασοῦ. Καὶ φέτος, ὡς ἄλλοτε, ἡ συρροὴ τῶν ἀκροατῶν ὑπῆρξε πολλή, ὑπερχειλίζουσα· καὶ κάτι περισσότερο μάλιστα φέτος· τὸν ποιητὴν ἐπανεληθόντα ἐκ τῶν παγετῶν τῆς Ρωσσίας ἐνθα φρενητιώδεις στροφὰς τῷ ἐνέπνευσεν ἡ ἀνάμνησις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ πρὸ πάντων, ἢ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐν Ἀθήναις νεότης, ὡσεὶ ἀνταποδίδουσα τὴν χάριν, ἔσπευσεν ἀθρόα νὰ τὸν ὑποδεχθῆ καὶ φρενητιωδῶς νὰ τὸν χειροκροτήσῃ· μολοντί ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι κατὰ τὴν προχθесινὴν ἐσπερίδα, τὰ χειροκροτήματα, τὰ συνήθη ἀποτελέσματα πάσης ἐλληνικῆς ἐνεργείας, ὡς τ' ἀπεκάλεσέ ποτε δημοσιολόγος τις, ἦσαν ἀραιότερα κἀπως· οὐχὶ διότι ἡ Μοῦσα τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου δὲν ἐσπινθηροβόλησε μὲ τὰς συνήθεις αὐτῆ λαμπροφανεῖς καλλονάς, ἀλλὰ διότι ἐσπάνιζε τῶν πατριωτικῶν ἐκείνων μεγαλαυχῶν περὶ τοῦ ἐθνικοῦ κλέους, τῶν ἀλαζόνων ἐκείνων πολιτικῶν ὑπαινιγμῶν, ἐν οἷς τότε καταλλήλως πολλάκις ἐνδιατρίβουσα, συναρτάζει οὕτως εἰπεῖν, τὰς χειροκροτήσεις τοῦ κοινού, σιωπῶντος πρὸ πολλῶν μερῶν ἀκριφειστέρως ἐμπνεύσεως, καὶ μόνον ἐκεῖ ἐπευφημοῦντος, ὡσάν ὁ ἀγὼν προὔκειτο περὶ φιλοπατρίας μόνης, οὐχὶ δὲ περὶ ποιήσεως.

Τὸ προχθесινὸν ἀνάγνωσμα παρουσιάζει πολὺ τὸ καινὸν περὶ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὑποθέσεως. Ἡ Μοῦσα τοῦ κ. Παράσχου μετάγει, δι' ὄλων τῶν ἀνθῶν τῆς ἐστεμμένους, δύο αὐτῆς ἤρωας εἰς τὸ Πάνθεον τῆς ἀθανασίας· ἀλλ' ἵνα πράξῃ τοῦτο, ἐδέχθη πρῶτον νὰ ἐκτελέσῃ ἔργον αὐτοῦ, κατέβληθῆναι εἰς τὰ βῆθη τῶν θαλασσῶν, διὰ νὰ ζητήσῃ τὸν μαρμαρίτην ἀπὸ τοῦ ὄστρακον, κατὰ τὴν ῥῆσίν τῆς. Διότι οἱ ἥρωες οὗτοι δὲν εἶναι πλέον οὔτε οἱ ζοφεροὶ καὶ ὑπερρωμαντικοὶ Ἀλφρέδοι καὶ Βρασιδαί, οὐδὲ οἱ αἰθερόπλαστοι. Ἄγνωστοι, καὶ αἱ μαρτυρικαὶ λυδίαι, ἀλλ' οὐδὲ οἱ ἐπιφανεῖς παλληκαράδες τῆς ἐπαναστάσεως, ὁ Γρίβας, ὁ Τζαβέλας, καὶ οἱ ἄλλοι τοῦ· οἱ ψαλλόμενοι εἶναι ἀπλούστατα εἰς... κουρεὺς, καὶ εἰς... δερβίσης!

Ἀλλὰ βεβχίως ἐκ τοιούτων ταπεινοτήτων ἀρυσθεὶς τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ ὁ συνήθως περὶ τὰ αἰθέρια καὶ ἀσυνήθη τυρβαζῶν ποιητῆς, δὲν ἐξέτεινε τόσῳ τὴν καινοτροπίαν του, ὥστε νὰ ἐγκαθιδρύσῃ τὸν ἑνα εἰς τὸ κουρεῖόν του, καὶ τὸν ἄλλον εἰς τὸν μιναρὲν του, ἐκείθεν καμκρώνων αὐτοῖς· τοῦ μὲν κουρεῶς στάδιον πρόκειται ἡ ἀγωνιώσα Κρήτη, τοῦ δερβίση δὲ οἱ στύλοι τοῦ Ὀλυμπίου! Παράδοξοι ἀντιθέσεις τῶν ὁποίων τὴν ἐπὶ τοῦ πνεύματός μου ἐντύπωνιν, ἀρίστα, νομίζω, διηρμήνευσε τὸ ὄνειρον τὸ ὁποῖον μὲ ἐπεσκέρθη κατὰ τὴν ἰδίαν νύκτα τοῦ ἀναγνώσματος: ἐβλεπα οὐραγκουτάγκον εἰσορμήσαντα ἐντὸς ποταμοῦ διὰ νὰ σώσῃ νέαν κόρην πνιγομένην.

Ἄλλ' ἡ παραδοξότης αὕτη δὲν εἰσέρχεται εἰς τὴν χώραν τοῦ ὑπερφυσικοῦ, ὡς ἐν ἄλλοις ποιήμασι τοῦ ποιητοῦ, ἀπαναντίας ἀρχεται καὶ τελευτᾷ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν πιθαγώ-

τάτῃ ὑποστάσει, χωρὶς νὰ ἀναμιχθῆ ὁ οὐρανὸς ἢ ὁ Ἄδης· εἰς καθαρῆουσαν, ἀλλὰ γοργὴν γλώσσαν, ἐν ἀρμονικῇ στιχουργίᾳ, ὠραίους πολλάκις ἀνελίστουσα στοχασμούς, μὲ τὰς συνήθεις τολμηρὰς μεταφορὰς, ρητορικὴ ἐνίοτε, καὶ ἄλλοτε γραφικωτάτη, πομπώδης καὶ κατάφορτος, καὶ ἐν πνευστιώτῃ ὠμαντικῇ ἀπαγγελίᾳ, ὡς ἔθος τῷ ποιητῇ. Ἡ Κρήτη ἀποδίδει τὸ τελευταῖον ψυχροράγημα κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1868· οἱ τελευταῖοι ἐθελονταὶ ἐνδράξως συνθηκολογοῦντες ἐπιβιβάζονται ἐπὶ ὀθωμανικῶν πλοίων πρὸς ἐπάνοδον μεταξὺ τῶν ἐπιβιβασθησομένων συγκαταριθμεῖται καὶ νέος κουρεὺς· ἀντὶ νὰ θέσῃ τὸν πόδα ἐπὶ τῆς λέμβου, θέτει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἐγχειριδίου του, ἕπερ ἐμπήγει εἰς τὴν καρδίαν του εἶναι ἡ ὑπόθεσις τοῦ πρώτου μέρους. Τὸ δεύτερον μέρος· ἐκτυλίσσεται πρὸ ἑκατονταετηρίδος περίπου, ὅτε κατεδυνάστευε τῶν Ἀθηνῶν ὁ αἰμοδόρος Χασεκὴς· ἤθελε ἄσβεστον διὰ τὴν κτιζομένην οἰκίαν του, καὶ τὴν ἐξέλεξεν ἀπὸ τοῦ στύλου τοῦ Ὀλυμπίου, κατεδαφίσα, ἕνα ἐξ αὐτῶν· ἠπεῖλει δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων διαδοχικῶς νὰ ἀνοσιουργήσῃ· ἀλλὰ δερβίσης ἐκεῖ που ἀσκητεύων καὶ ὑπὸ τῶν Τούρκων τύπος ἀγιότητος θεωρούμενος καὶ ὑπὸ τῶν ἐλλήνων τιμώμενος, δερβίσης, κλαίων τὴν καρδίαν τοῦ ἀγνώστου ποιητοῦ, καὶ ἔχων ἀμυδρὰν ἰδέαν τῆς ἀξίας τῶν ἐρειπίων τῆς ἄρχαιότητος, σοφίζεται νὰ στήσῃ τὸ ἀσκητήριόν του ἐπὶ τῶν κρυφῶν δύο στύλων, ἐξ οὗ οὐδέποτε κατήλθεν δεχόμενος διὰ κοφίνων κάτωθεν τὴν τροφήν του· οὕτω αἱ στήλαι κατέστησαν σεπτὰ, καὶ ἡ βαρβαρότης τοῦ Χασεκῆ ἐσταμάτησεν. Ἀπλὴ καὶ ὠραία παράδοσις, ἡ ὁποία ἤξιζε νὰ ἀναπλασθῆ ὑπὸ τῆς λύρας. Σημειοῦμεν δ' ἐξ αὐτῆς, ὡς τὸ μᾶλλον εὐτυχὲς μέρος, τὴν περιγραφὴν τοῦ κατεδαφισμοῦ τῆς στήλης ὑπὸ Ἀθηναίων.—Ὁ ποιητῆς ἀνεγειρεῖ μυσωλεῖα εἰς τὴν δυάδα τῶν ἀγνώστων ἠρώων, τῶν ὁποίων λαὸς τὸ ὄνομα, στέφει τὸ ἐν διὰ τοῦ ἀετοῦ τοῦ Ὀλυμπίου, τὸ ἕτερον, ἀντὶ σταυροῦ, διὰ τοῦ ξίφους τοῦ Κάτωνος.

Ἄλλ' ὡς ἐπίμετρον ὁ κ. Παράσχος ἀνέγνω δύο ἐπι ἐν δημῶδει ποιήματα προσωπικὰ πάντῃ τὸν χρωματισμὸν, ἐμπνεύσεις τῆς ἐν Ρωσσίᾳ διαμονῆς του. Τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν, δημοσιευθὲν καὶ ἐν τῇ Ἑσπερῷ τῆς Δειψίας, ἀποτυποῖ τὴν βαθυτάτην νοσταλγίαν τοῦ ποιητοῦ, διὰ τοῦτο ἴσως πληρῆς τόσῳ νοσηρῶν ἐκφράσεων· διότι μετὰ δειλίας ὁμολογῶ πρὸς τὸν ἐξῶχος τιμώμενον ποιητὴν, ὅτι μεθ' ὄλων τὸ ὑψηλὸν καὶ παράφρον αἶσθημα τὸ ὁποῖον τρέφει πρὸς τὰς Ἀθῆνας του δὲν δύναμαι νὰ ἐνοήσω τίνι τρόπῳ καλλιτεχνικῶς διατυποῦται τοῦτο εἰς στίχους λέγοντας περὶ Ἀθηνῶν ὅτι εἶναι τῆς καρδίας τὸ δέιπρον, ἡ δόξα, ἡ τιμὴ, ἡ συμφορὰ, ὁ χρόνος, ἐν μέσῳ τριακοντάδος τοιούτων ἀδελφῶν μεταφορῶν περὶ αὐτῶν. Ἐπειτα δὲν ἦτο τάχα προτιμώτερον, ἀντὶ νὰ ἐξαντλήται οὕτω εἰς ἀλλεπαλλήλους θεατρικὰς ἐπιδείξεις τῆς καρδίας του, ἀντὶ φανατικῶς νὰ ὑβρίζῃ τοὺς ἀτυχεῖς τῶν πόλων γείτονας ὁ ἀπολαύων ἀπλόστως τοῦ ἡλίου τῆς Ἀνατολῆς, νὰ συγχομίτῃ πλουσίας καὶ προτοτύπους δι' ἡμᾶς ἐμπνεύσεις ἐκείθεν, καὶ νὰ φορέσῃ εἰς τὴν Μοῦσαν του καὶ παγοδρόμου πέδιλα;

Τελευτώντες δὲν δύναμεθα νὰ μὴ ἐπαναλάβωμεν ὅτι τὸ αἰθουσάριον τοῦ Συλλόγου ἀποβαίνει ἄχρηστον εἰς παρομοίας συνεδριάσεις, ἐνθα συρρέουσι πολλοί. Διὰ τὴν εὐρείαν μάλιστα Μοῦσαν τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου εἶναι πολὺ στενὸς τοιοῦτος Παρνασσός. Ἡ αἶθουσα ἦτο πλήρης, πλήρης ὁ διάδρομος, ἠπεῖλειτο ἀσφυξία, καὶ δὲν ὑπελείπετο ἢ εἰσοδός

διὰ τῶν δωματίων τῶν προνομιούχων μελῶν τοῦ Συλλόγου ὅπερ τινὲς κατώρθωσαν, καθ' ὅλην τὴν δυσάρεστον ὑποδοχὴν, ἥτις προσεγγίγνετο αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ κ. Λάμπρου.

Ἐθουλουλοῦ.

ΑΘΗΝΑ

Ὁ ἔθνικός μας ποιητὴς προχθὲς ἴστον Παρνασσὸ ἐπίγειο Παράδεισο μᾶς εἶπε τὴν Ἀθήνα, στεφάνι μὲ τὴ λύρα του τῆς ἐπλεξε χρυσό, τὴν ἴστολισε μὲ γιασμελιὰ, τριαντάφυλλα καὶ κρίνα. Τὴν εἶπε γλυκοχάραγμα, τοῦ Γαβριὴλ λουλοῦδι, αἶμα Χριστοῦ, μετάληψι, τῶν τραγουδιῶν τραγοῦδι.

Πολὺ καλά... ὁ Ἀχιλλεὺς ἄς τὴν ἐγκωμιάζῃ, εἰς τὸν Παράσχον ὁ καθεὶς τὰ πάντα ἐπιτρέπει· πρέπει συχνὰ σὰν ποιητὴς νὰ μᾶς ἐνθουσιάζῃ, κί' ὅλα ἐμπρὸς του φωτεινὰ κί' ὠραία νὰ τὰ βλέπῃ· Ὅμως ἐγὼ ὁ μασκαρᾶς τὰ βλέπω ὅλα σκοῦρα, καὶ εἶναι μόνη μου ζωὴ ἡ γοῖνια κί' ἡ μουρμουῖρα.

Ἄς καίη ὁ Παράσχος μας τὰ ἄψυχά μας στήθεα μὲ τῆς παθένου Μούσης του τὸν ἀσβεστον πυρῆνα· ἀλλ' ὅποιος ἀπὸ σᾶς ζητεῖ νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν, ἄς ἔλθῃ νὰ τοῦ πῶ ἐγὼ τί εἶναι ἡ Ἀθήνα. Ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν ἐψάλλε μακρὰ εἰς ἄλλη σφαῖρα, κί' ἐγὼ δὲν τὸ ἐκούνησα στιγμή ἀπὸ ἴδῳ πέρα.

Ἀθήνα...ξέρεις τί θὰ πῆ, πουλάκι μου, Ἀθήνα; ἀποπατος ἀπέραντος ἐν μέσῳ ἀποπάτων, τραμπουκαριῶ, μαχαίρωμα, χοροὶ, σουπιδες, πείνα, καὶ ἄσμα καθημερινὸν γαῖδουρινῶν ἀσμάτων. Νοθείας καὶ καλπουζανιάς ἡ πρώτη ἐπιστήμη, λημέρι κάθε κλεφτουριάς, τῶν ψοφημιῶν ψοφήμι.

Ἀθήνα ξέρεις τί θὰ πῆ;... πνιγμὸς καὶ ἀηδία, ἀπὸ σκουπίδια καὶ κοπριάς ὠραίο περιβόλι, οὐροδοχείων, φανικοῦ ὀξέος εὐωδία, καὶ βύλογιά Ἀράπικη χωρὶς γατροῦς καὶ μπόλι. Σβυσμένο γκάκι, ἐρημιὰ, καὶ λάκκος ἀνοιγμένος, Δελτίον Ἀστυνομικόν, κλητῆρας κοιμισμένος.

Κί' ἂν ὁ Παράσχος σὰν ξυπνᾷ εὐθύς - ὄν νοῦ μυρῶνες, καὶ ἂν πατῆ ἴστης πέτραις της καὶ κἀνῆ Παρ-
[θενῶνες,

ἀλλὰ μυρῶνω καὶ ἐγὼ τὴ μύτη μου μὲ σκόνη, καὶ σχίζω τὰ παπούτσι μου σὲ μυτεραῖς κοπρόναις. Πατῶ καὶ μὲς ἴστης λάσπαις της, πατῶ καὶ μὲς ἴστη σκόνῃ, καὶ κάνω μ' ἐνθουσιασμό... καινούριο πανταλόνι

Ἀθήνα ξέρεις τί θὰ πῆ;... ἀδιάκοπο τσουμποῦσι, ἐθημεροὶ παντοταινῆ, σευνὸ **Γλωσσοκοπάνα, Γαρούφω, Τρελλο-Μαριγῶ, τοῦδάγρα τοῦ Μπουρ**
[δούση,

δοξολογία, ἐκκλησιὰ κί' αἰώνια καμπάνα. Κυρίαις κλέφτραις, κίνησις κλητῆρων κί' Ἀστυνομῶν, καὶ ποῦ καὶ ποῦ πλάκώματα ἵπποσιδηροδρόμων.

39

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

39

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 406)

Βεβαιώσου τοῦλάχιστον ἂν εἶναι αὐτή!

— Εἶμαι βεβαιωμένος, Μηνᾶ.

— Καὶ ποῦ ὑπάγει;

— Εἰς τὸν τόπον τῆς δυστυχίας; βεβαίως, Ναι, τοῦτο εἶναι ἡ μεγίστη δυστυχία μου, οὐδέποτε ὑπέφερα τόσον. Καὶ ἐγὼ ἐνόμιζον ὅτι εἶχον κενώσει ὀλόκληρον τὸ πατήριον. Δὲν ἠδυνάμην νὰ προῖδω τὴν δυστυχίαν ταύτης τῆς νυκτός.

— Τί λέγεις;

— Ναι, τώρα δὲν φοβοῦμαι πλέον ὅ,τι ἦτο γραπτὸν ἐπληρώθη. οὐδὲν ἄλλο μένει ἢ ὁ θάνατος.

— Καὶ ὅμως, ἴσως ἐδῶ νὰ ἠδυνάμην νὰ προλάβωμεν μίαν δυστυχίαν, εἶπεν ὁ Μηνᾶς. Ἄν ἐπλησιάζομεν αὐτὴν τὴν γυναῖκα! ἂν ἐγνωρίζομεθα μὲ αὐτήν!

— Ὅχι, ὄχι· ἐνθουσιάζω τί σοι εἶπα· νὰ παρακολουθῶμεν καὶ νὰ μὴ προτρέχωμεν. Ὁ ἀκολουθήσωμεν λοιπόν! ἔλα μαζί μου Μηνᾶ.

Τὸ ἀκάτιον ἐπλεε παρὰ τὸν αἰγιαλὸν κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς ἦν ἐμελλε νὰ κάμψῃ καὶ οὕτω νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἕτερον λιμένα, ἐν ᾧ ἦτο ὀρμισμένος ὁ στόλος. Ὁ Βενδικὴς καὶ ὁ Μηνᾶς ἠκολούθησαν τὴν παραλίαν ὁδὸν καὶ βαδίζοντες ἐπὶ τῆς ἀμμου ἠκολούθουν τὸν πλοῦν αὐτοῦ. Ἐν ταῦτοις ἐφθασαν εἰς μέρος, ὅπου ὑπῆρχον βράχοι δύσβατοι καὶ ἡ κλιτὴς καθίστατο ἀπόκρημνος.

— Πῶς θὰ προχωρήσωμεν ἐδῶ, κύριέ μου, εἶπεν ὁ Μηνᾶς.

— Ἐλα ἀπὸ ἐδῶ, Μηνᾶ, εἶπεν ὁ Βενδικὴς, γνωρίζω καλῶς ὅλα αὐτὰ τὰ μέρη. Σὺ βλέπω τὰ ἐλλασμονησες.

Καὶ εἰσῆλθον εἰς πλαγίαν ἀτραπὸν διασχίζουσαν κατὰ πλάτος τὴν ἀκτὴν καὶ ἄγουσαν εἰς τὸν λιμένα.

Ἐν ταῦτοις ἡ νέα γυνὴ ἐβλεπεν ἀνησυχῶς τὴν κατασκοπεῖαν, ἦν οἱ δύο ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἐφάνιντο ἐξασκοῦντες ἐπ' αὐτῆς.

— Δικτὴ μᾶς ἀκολουθοῦν οἱ δύο οὗτοι; εἶπε πρὸς τοὺς κιοπηλάτας;

— Ἐκινήθη ἡ περιέργειά των, κυρία, ἀπῆλθον ὁ Νάσος. Ἄλλ' ἴδού, τώρα ἠλλαζαν δρόμον. Δὲν μᾶς ἀκολουθοῦσι πλέον. Φαίνεται ὅτι ἦσαν βράχους ἀδιαβάτους ἐνώπιόν των.

Ὅτε ὁ Μηνᾶς καὶ ὁ Βενδικὴς ἐφθασαν εἰς τὸν λιμένα καὶ εἶδον ἀντικρὺ των τοὺς ὑψητενοὺς ἴστους τῶν γαλερῶν τοῦ